මානෙල් මලෙන් උපන් අහිංසකාවිය

උපුලී වයස නොපෙනෙන තරමේ ඉතාම රූපසම්පන්න කාන්තාවක්. එක දවසක් බොහෝම තරුණ සිටුවරයෙක් මෙයාට විවාහ යෝජනාවක් ගේනවා. උපුලිටත් තමන්ගෙ ජීවිතේ වෙන සැලැස්මක් තිබ්බෙ නැති හින්දා මේකට කැමති වෙනව.

හැබැයි උපුලිගෙ රූපසම්පන්නභාවය තිබ්බට උපුලිට ගොඩක් වයසයි. ඒක හින්ද එයාට දරුවො හදන්න බැහැ. මේක හින්දම ඒ සිටුවරය ටිකක් කනස්සල්ලෙන් ඉන්නව. කාලයක් යනකොට දුර ඈත ප්රදේශයක ගමනකදි, සිටුවරයට දකින්න ලැබනව උපුලි වගේම රූපයක් තියන තවත් කාන්තාවක්. හැබැයි එයා තරුණයි. මේ සිටුවරයා කොහොම හරි උත්සාහ කරලා ඒ කාන්තාව සරණ පාවා ගන්නව.

දැන් උපුලියි ඒ අළුතෙන් ගෙනාපු භාර්යාවයි අර සිටුවරයාගේ නිවසේ වාසය කරනවා. මේ භාර්යාවො දෙන්නා හරීම කිට්ටුයි. හරීම සමීපයි. ඒ දෙන්නට දෙන්න හරීම ආදරෙයි. කවදාවත් කිසීම කිසි විදිහේ ප්රශ්නයක් හදා ගත්තෙ නැහැ. කාලයක් යනකොට දෙවනි භාර්යාවට දරුවෙක් ලැබෙන ලකුණු පහළ වුනා.

ඒත් එක්කම උපුලී මේ දෙවනි භාර්යාවට ගුරුහරුකම් දෙන්න පටන් ගත්තා. කෑම කන්නෙ මෙහෙමයි, අඳින්න ඕන ඇඳුම් මෙහෙමයි, දඟලන්න හොඳ නෑ, ඕව ගැන කියල දුන්නා. හැබැයි මේ දෙවනි භාර්යාව කෙලිලොල්. ගොඩාක් තරුණයි. ඒව එච්චර ගාණකට ගත්තෙ නෑ. හැබැයි "අක්කන්ඩි අක්කන්ඩි" කිය කිය ළඟට වෙලාම හිටිය.

එක දවසක උපුලි මේ දෙවනි භාර්යාවගෙ හිස පීරන වෙලාවෙ දකිනවා, එයාගෙ හිසේ තියනවා මොකද්දෝ පැල්ලමක්. මෙයා මීට කලිනුත් මේක දැකල තිබුන වුනාට එදා කල්පනා කරනවා මේක ගැන අහන්න ඕන කියල. උපුලි අර දෙවනි භාර්යාවගෙන් අහනවලු

"නැගෙණියනි, මොකද්ද මේ සළකුණ?"

එතකොට දෙවනි භාර්යාව කියනවලු,

"ආ..ඕක අපේ තාත්තනෙ කලේ මම පොඩි කාලෙ."

උපුලි කියනවලු එතකොට,

"ඒ කිවුවෙ මොකද්ද?"

දෙවනි භාර්යාව කියනවලු,

"අක්කන්ඩී, අපේ තාත්ත හරි බොන කෙනෙක්. අපේ අම්ම හරී ලස්සනයි. ඔයා වගේමයි. හරී කරුණාවන්තයි, මට හරී ආදරෙයි. තාත්ත හැමදාම බීල ඇවිල්ල අම්මට ගහනව. එක දවසක් මං නිදාගෙන ඉන්නකොට මට ඇහුන සද්දයක්. තාත්ත මොනව හරි කරදරයක් කරන්න යනව අම්මට. ඒත් එක්කම මගේ ඔළුව රිදෙන්න ගත්තා. පස්සෙ මට නින්ද ගියා. නැගිටල බලනකොට මං හිටියෙ ආච්චිලයි ගෙදර. අම්ම හිටියෙ නෑ. එදයින් පස්සෙ මට මගේ අම්මව දකින්න හම්බ වුනේ නෑ. හැබැයි දැන් ඔයා ඉන්නවනෙ. ඔයා අපේ අම්ම වගේමයි. ඒක හින්ද මට පාළු නෑ"

කියල ඒ දෙවනි භාර්යාව කිවුවලු. මේ කතාව අහගෙන හිටපු උපුලිට ඇඬෙන්න පටන් ගන්නව. මේ දෙන්නගෙම සංවාදය අහගෙන හිටපු සිටුවරයගෙ මෑණියෝ ළඟට ඇවිල්ල කියනවලු,

"ආ..පුතේ ඔහොම තමයි. සමහරක් වෙලාවට ඒ වගේ සිද්ධි වෙන්න පුළුවන්නෙ. සමහර අය ඉන්නවනෙ ඒ විදියට කරදර කරන අය නේද? අපි හිතන දේවල් වෙන්නෙ නෑනෙ මේ ලෝකෙ."

කියල එයා කතාවක් කියනවලු,

"අපිත් හිතාගෙන හිටියෙ අපිට දරුවො නැති වෙයි කියලා. ඉතින් එහෙම කියල අපි බාර හාර වුනා පුද පූජාවල් පැවැත්වුවා හැම තැනකටම වගේ. ඔය දුර ඈත ප්රදේශයක එක තැනකට ගියාට පස්සෙ ඒගොල්ලො කිව්ව, අසවල් මාර්ගයෙ අසවල් දවසෙ යනකොට පාර අයිනෙ දරුවෙක් ඉදියි, ඒ දරුව ගෙනිහිල්ල හදා ගන්න කියල. ඒ කිවුව වගේම එහෙම එකක් වුනානෙ. අපි ඒ කියන දවසෙ ඒ කියන පාරෙ යනකොට අර කිවුව වගේම දරුවෙක් හිටියනෙ. ඉතින් ඒ දරුවව අරගෙන ගිහිල්ල අපි අපේ දරුවෙක් වගේ හදා ගත්ත. එයා තමා අපේ සිටුවරය. ඔයගොල්ලන්ගෙ හාම්පුතා."

එහෙම කියනකොට උත්පලා ආයෙත් අඬන්න පටන් ගන්නවා. සිටුවරයගේ මෑණියොත් සිටුවරයගෙ දෙවනි භාර්යාවත් හිතන්නේ මේ දුක්ඛිත කතාව අහලා උත්පලාට දුක හිතිල කියලයි. ඒ දෙන්න මෙයාව සනසවන්න හදනකොට ඒ දෙන්නට වඩා කටහඬ අවදි කරල උත්පලා කියනව,

"ඔයගොල්ලො දන්නෙ නෑ මං අඬන්නෙ ඇයි කියල. ඔයගොල්ලො දන්නෙ නෑ මම අඬන හේතුව."

මේ වෙලාවෙදි සිටුවරයගෙ දෙවනි භාර්යාව අහනව උත්පලාගෙන්,

"අක්කන්ඩි මොකද්ද එතකොට කතාව?"

දිග සුසුමක් හෙලපු උත්පලා මෙන්න මෙහෙම කියනව.

"ඔයාගෙ නැති වෙච්ච අම්ම මමයි. මගේ මහත්තය තමයි මට ගැහැව්වෙ. එක දවසක් එයාගෙ අතේ තිබිච්ච පිහියෙන් ගැහැව්ව. ගහනකොට මම ඒ පිහියෙන් බේරෙන්න පැත්තකට වෙනකොට ඒක ඔයාට වැදුන. ඔයාගෙ ඔළුවට වැදුනෙ. මම මහත්තයව තල්ලු කරල දාල ඔයාව රෙද්දකින් ගැට ගහගෙන අපේ අම්මලයි ගෙදර ඇවිල්ල, අම්මට දුවව දීල මං කැලේට පැන්නා. මගේ ජීවිතේ බේරගන්න. එහෙම ඇවිදගෙන ඇවිදගෙන තවත් ගමකට යනකොට ඒ ගමේදි මට තවත් එක්කෙනෙක්ව හම්බ වුනා. මට ජීවත් වෙන්න ක්රමයක් තිබුබෙ නැති හින්දා එයා ගෙනාපු යෝජනාවට මම කැමති වෙලා එයාව සරණ පාවා ගත්තා.

ඒ විවාහයෙන් මට දරුවෙක් හම්බ වුනා. ඒ පිරිමි ළමයෙක්. හැබැයි එයත් බොනවා. එයත් මට හරියට කරදර කලා. ඉවසගෙන ඉන්න බැරිම තැන ඒ පිරිමි ළමයත් අරගෙන, එයාව වඩාගෙන මං ඒ ගෙදරින් පැනල ගියා. බොහොම දුරක් ඇවිදිනකොට මට හරිම පිපාසයි. දරුවත් හරි බරයි. මම දරුවව පාර අයිනෙ තියල එහා පැත්තෙ තිබ්බ විලට ගියා වතුර ටිකක් අරන් එන්න කියල. වතුර ටිකක් අරගෙන එනකොට දරුව හිටියෙ නෑ ඒ හරියෙ. ඊට පස්සෙ මට මගේ ජීවිතේම එපා වුනා වගේ වුනා. මං තැන් තැන්වල වැඩ කලා. එක එක්කෙනාට බැලමෙහෙවරකං කලා. ඔහොම අවුරුදු පහලොවක් විස්සක් ගියාට පස්සේ ආයෙත් වතාවක් මට මංගල යෝජනාවක් ආව. මං ඒකටත් කැමති වුනා. ඔය කියන හැටියට මම සරණ පාවාගෙන තියෙන්නෙ මගේම පුතාවයි."

මෙහෙම කියපු උත්පලා සිටුවරයගෙ මෑණියො දිහාවට හැරිල කියනවා,

"මට මේ ජීවිතේ ගැන හරී කළකිරීමක් තියෙන්නෙ. කරදර කියන එකේ කෙලවරක් නැහැ. මේ ජීවිතේ කිසිම කිසි ඵලක් නැහැ"

කියල කිවුව. සිටුවරයගෙ මෑණියෝ හොඳ ධාර්මික උපාසිකාවක්. බුදුරජාණන් වහන්සේව නිතර නිතර මුණ ගැහෙන්න යන කාන්තාවක්. මෙයා කියනව උත්පලාට ඔයාට ඕකට විසඳුමක් ගන්න ඕන නම්, අන්න බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩ ඉන්නව. ගිහිල්ල උන් වහන්සේත් එක්ක කතා කරල බලන්න කියල. උත්පලා මේ යෝජනාවට එක පයින් කැමති වෙනවා. ආරණ්යයට යනව. බුදුරජාණන් වහන්සේට සම්පූර්ණ කතාව කියනව.

බුදුරජාණන් වහන්සේ කියල දෙනවා සංසාරයේ තියන බරපතලකම. මේ සංසාරයේදී අපිට මවෙක් වෙච්ච, පියෙක් වෙච්ච, අපිට ස්වාමිපුරුෂයෙක් වෙච්ච, දරුවෙක් වෙච්ච, අපිට භාර්යාවක් වෙච්ච, නැගෙණියක් වෙච්ච නැති කෙනෙක් කොහෙන්වත් හොයාගන්න බැහැ කියල බුදුරජාණන් වහන්සේ උත්පලාට කියල දෙනව. සංසාර ගමන

තුල ජීවත් වෙනවා නම්, සැරිසරනවා නම්, ඔය කියන දුක උරුමයි. නමුත් සංසාරයෙන් නිදහස් වෙන්න, සතර සතිපට්ඨානය වැඩීම තුලින් ඔය කියන දුකෙන් නිදහස් වෙන්න පුළුවන් කියල උත්පලාට පැහැදිලි කරල දෙනව.

උත්පලා මහණ වෙන්න කැමති වෙනව. 'උත්පලවණ්ණා' හැටියට මහණ දම් පටන් ගන්නව. ටික කාලයකට පස්සේ සද්ධර්මයට අනුව කටයුතු කරලා උතුම් වූ අරහත්වයට පත් වෙච්ච රහත් මෙහෙණින් වහන්සේ නමක් වෙලා සංසාර දුකෙන් අත්මිදෙනවා.

'ජිනං වන්දාම ගෝතමං'

පූජනීය පදියතලාවේ මේධාවි හිමි